

15
A-26

No. Of Printed Pages: 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY,
B.A. 2nd, SEMESTER (CBCS) EXAMINATION,
2016

Saturday, 2nd, April
10.30 A.M. To 01.30 P.M.

UA02CSLT03- Sanskrit – Paper-III

અશ્વઘોષવિરચિતમ્ - બુદ્ધચરિતમ્ (તૃતીય સર્ગઃ)

Total Marks: 70

પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.

(૧૫)

- (૧) અથો નરેન્દ્રઃ સુતમાગતાશ્ચુઃ શિરસ્યુપાગ્રાય ચિરં નિરીક્ષ્ય।
ગચ્છેતિ ચાજ્ઞાપયતિ સ્મ વાચા સ્નેહાન્ન ચૈનં મનસા મુમોચ ॥
- (૨) ક ઇષ મોઃ સૂત નરોઽભ્યુપેતઃ કેશૈઃ સિતૈર્યદિવિષક્તહસ્તઃ ।
મૂંસવૃતાક્ષઃ શિથિલાનતાઙ્ગઃ કિં વિક્રયાયૈષા પ્રકૃતિર્યદૃચ્છા ॥
- (૩) એવં જરા હન્તિ ચ નિર્વિશેષં સ્મૃતિ ચ રુપં ચ પરાક્રમં ચ ।
ન ચૈવ સંવેગમુપૈતિ લોકઃ પ્રત્યક્ષતોઽપીદશમીક્ષમાણઃ ॥
- (૪) તતસ્તથા ગચ્છતિ રાજપુત્રે તૈરવ દૈવવિહિતો ગતાસુઃ ।
તં ચૈવ માર્ગે મૃતમુદ્ધમાનં સૂતઃ કુમારશ્ચ દદર્શ નાન્યઃ ॥
- (૫) હ્યં ચ નિષ્ઠા નિયતા પ્રજાનાં પ્રમાદતિ ત્યક્તમયશ્ચ લોકઃ ।
મનાંસિ શક્તે કઠિનાનિ નૃણાં સ્વસ્થાસ્તથા હ્યધ્વનિ વર્તમાનઃ ॥

અથવા

પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ સંસદર્ભ સમજાવો.

(૧૫)

- (૧) સ્નેહસ્ય લક્ષમ્યા વયસશ્ચ યોન્યામાજ્ઞાપયામાસ વિહારયાત્રામ્ ।
- (૨) માર્ગે પ્રવેદે સદુશાનુયાત્રશ્ચન્દ્રઃ સનક્ષત્ર ઇવાન્તરીક્ષમ્ ।
- (૩) ઘન્યાસ્ય માર્યેતિ શનૈરવોચજશુદ્ધૈર્મનોભિઃ खलु नान्यभावात् ।
- (૪) હદં ચ રોગવ્યસનં પ્રજાનાં પદ્યંશ્ચ વિશ્રમ્ભમુપૈતિ લોકઃ ।
- (૫) હીનસ્ય મધ્યસ્ય મહાત્મનો વા સર્વસ્ય લોકે નિયતો વિનાશઃ ।

પ્રશ્ન.૨ 'બુદ્ધચરિતમ્'નું મૂળ કથાવસ્તુ આપી, કવિકૃત પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.

(૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન.૨ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપી, 'બુદ્ધચરિતમ્'નું સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન કરો.

(૨૦)

પ્રશ્ન.૩ 'બુદ્ધચરિતમ્'ના 'સંવેગોત્પત્તિ' નામના તૃતીય સર્ગનું રસદર્શન કરો.

(૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૩ અશ્વઘોષની શૈલી વિગતે ચર્ચો.

(૧૫)

પ્રશ્ન.૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો.

(૨૦)

- (૧) અશ્વઘોષનું કવન.
- (૨) ગૌતમનું પાત્રાલેખન.
- (૩) કુમાર દ્વારા ઉપવન વિહાર માટેનું પ્રસ્થાન.
- (૪) કુમારને થયેલું રોગીનું દર્શન.

ૐૐૐૐૐૐૐૐ